

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Bevarandeplan för Natura 2000-område

Strånnesjön

- Områdeskod
SE0310342

- Bevarandeplanen
reviderad/fastställd
2016-12-12
2005-09-06

- Beteckning
0600-40-0342

Bakgrund

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut Natura 2000-områden. Genom utpekandet åtar sig länderna att naturmiljöerna och arterna i varje område långsiktigt ska bevaras. Natura 2000-nätverket är viktigt i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I de båda direktiven listas särskilt värdefulla naturmiljöer och arter.

Bevarandeplan

Bevarandeplanen beskriver området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturmiljöer och arter som ska vara i gynnsamt bevarandetilstånd. Även vad som kan påverka Natura 2000-området negativt, behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, liksom uppföljning beskrivs också. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen och kan revideras när ny kunskap tillkommer eller om omständigheterna i eller utanför området ändras.

Lagstiftning

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kapitlet 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Tillstånd krävs inte för de åtgärder som behövs för skötseln av naturmiljöerna i området. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument utan ett underlag för prövningar av eventuella åtgärder i Natura 2000-området.

Kontakt

Vid frågor om Natura 2000 kontakta Länsstyrelsen:

- Telefon växel: 010-22 36 000
- E-post: jonkoping@lansstyrelsen.se

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0310342 Strånnesjön

Kommun: Tranås

Områdets totala areal: 11,8 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-12

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2005-09-06

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 1998-01-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

3130 - Ävjestrandsjöar

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000 är att säkerställa den långsiktiga överlevnaden för Europas mest värdefulla och hotade naturtyper och arter. I varje enskilt Natura 2000-område är syftet att prioriterade naturtyper och arter bevaras så att området på bästa sätt bidrar till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

I Natura 2000-området är det prioriterade bevarandevärdet sjön.

Motivering: Området har höga värden knutna till naturtypen ävjestrandsjöar. Sjön har god ekologi med avseende på bottenfauna och förekommande makrofyter.

Prioriterade åtgärder: Hänsyn i omgivande mark för att värna vattenkvaliteten och bevara en ekologiskt funktionell kantzoon.

Beskrivning av området

Strånnesjön är en mesotrof källsjö som hör till naturtypen ävjestrandsjöar. Sjön är cirka 11 hektar stor, har ett största djup på 9 meter och saknar synliga in- och utlopp. Stränderna är minerogena. I större delen av strandlinjen dominerar övervattensväxter. Vattenväxtligheten av främst långskottsväxter har ökat efter flodkraftans försvinnande.

Förekommande fiskarter i sjön är abborre, braxen, gädda, mört och gers. Flodkräftan är utslagen från sjön sedan 1999 och i dag finns signalkräfta. I bottenfaunan förekommer de regionalt sällsynta nattsländearterna *Hydroptila* sp, *Mystacides azurea*, *Oecetis testacea*, *Lype reducta* och ribbskivsnäcken *Gyraulus crista*.

Strånneshjön ingår i Svartåns vattensystem. Sjöns avrinningsområde är 60 hektar stort. Tillrinningsområdet består till stora delar av skogsmark. Sjöns närmiljö domineras av lövskog, men det förekommer även en del barrskog och bebyggelse.

Strånneshjön är naturvärdesbedömd enligt System Aqua år 2003 och bedömdes ha ett mycket högt naturvärde.

Sjön är inte reglerad och har få bestående ingrepp.

Vattenförvaltningens senaste klassning av Strånneshjön är god ekologisk status. Sjön uppnår ej god kemisk status med avseende på kvicksilver och PBDE, då gränsvärdena för dessa ämnen överskrids i alla Sveriges ytvattenförekomster. Uppgifter om aktuell vattenkemi för sjön saknas. Strånneshjön ligger i ett område med kalkrika moräner, detta tillsammans med analysdata av alkalinitet från 1990 visar på mycket god buffertkapacitet mot försurning. Äldre mätdata visar även att pH inte sjunkit under 7.

Vad kan påverka negativt

- Förändring av sjöns naturlighet och flödesregim, t.ex. vandringshinder, reglering, dikning, vattenuttag, grumling, för reglerade vattendrag även ekologiska försämringar som sänkt minimitappning, ökad korttidsreglering etc.
- Skogsbruk i närområdet utan lämnande av skyddszoner i sådan utsträckning som behövs av hänsyn till växt- och djurlivet, kulturmiljön och landskapsbilden (se Skogsvårdslagen 30 § och dess föreskrifter).
- Avsaknad av ekologiskt funktionell kantzoon.
- Försämrade vattenkvalitet genom påverkan av föroreningar, näringsämnen, bekämpningsmedelsrester, grumling, humusämnen etc., t.ex. körskador i skogsbruk, läckage av näringsämnen eller bekämpningsmedelsrester, dagvatten som kan påverka vattenkvaliteten.
- Rensning av till sjön mynnande diken, om det innebär att fisket kan skadas (se 11 kap. 15 § Miljöbalken om skyldighet att göra anmälan till länsstyrelsen om fisket kan skadas, avser både allmänt och enskilt fiske och både yrkesfiske och fritidsfiske).
- Förändring av sjöns naturliga artsammansättning och konkurrensförhållanden, t.ex. påverkan av främmande arter, genom utsättning av främmande arter, för hårt eller ensidigt fisketryck etc.
- Minskning av arealen naturliga strandmiljöer, t.ex. exploatering utmed sjön etc.

Generella texter kring vad som påverkar naturtyper och arter negativt finns även i Naturvårdsverkets naturtyps- och artspecifika vägledningar.

Bevarandeåtgärder

Strånneshöjningen ingår i Strånneshöjningens fiskevårdsområde. Höjningen omfattas av strandskydd 100 meter. EU:s ramdirektiv för vatten utgör grund för skydd av vatten. Direktivet har införlivats i svensk lagstiftning genom förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön. Syftet med lagstiftningen är bl.a. att ställa krav på icke försämring av ytvatten med avseende på både ekologisk och kemisk status. Ytterligare skydd, utöver dessa och skogsvårdslagens och miljöbalkens allmänna bestämmelser, bedöms för närvarande inte behövas.

Vid åtgärder som utförs i anslutning till höjningen eller tillrinnande vattendrag ska en skyddszon finnas mot vattnet. Denna skyddszon får i varje enskilt fall anpassas efter åtgärden samt hur den kan tänkas påverka höjningen och dess värden.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**3130 - Ävjestrandsjöar**

Areal: 11,8 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Sjön är klassad som naturtypen ävjestrandsjö.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Ävjestrandsjöar ska ha relativt klart vatten och präglas av naturliga vattenståndsfluktuationer. Sjön ska ha stränder som tidvis blottläggs och som under dessa perioder hyser annuell pionjärvegetation. Området ska nå minst god ekologisk status enligt vattenförvaltningens miljö kvalitetsnormer. Vattenstatusen ska inte påverkas av gödning eller skogsbruk i sjöns närområde. Vattnet ska ha en naturlig artsammansättning och ha inslag av typiska arter som t.ex. notblomster och strandpryl. Arealen ävjestrandsjöar ska vara minst 11 hektar vid medelvattenstånd.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd. Naturtypen är välbevarad och har riklig förekomst av viktiga strukturer, funktioner och arter. Förutsättningarna är goda för att bevara naturtypen på lång sikt.

Dokumentation

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2003. Inventering av 5 sjöar på Höglandet enligt metodiken Biotopkartering-sjöstränder. PM 02:04.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2003. Naturvärdesbedömning sjöar- Motala ström i Jönköpings län. Meddelande 2003:1.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2005. Databas sjöregister.

Länsstyrelsen i Jönköpings län. 2005. Vattenkemidatabasen.

Modernt ortofoto.

VISS (Vatteninformationssystem Sverige). 2016. Strånesjön.

Bilagor

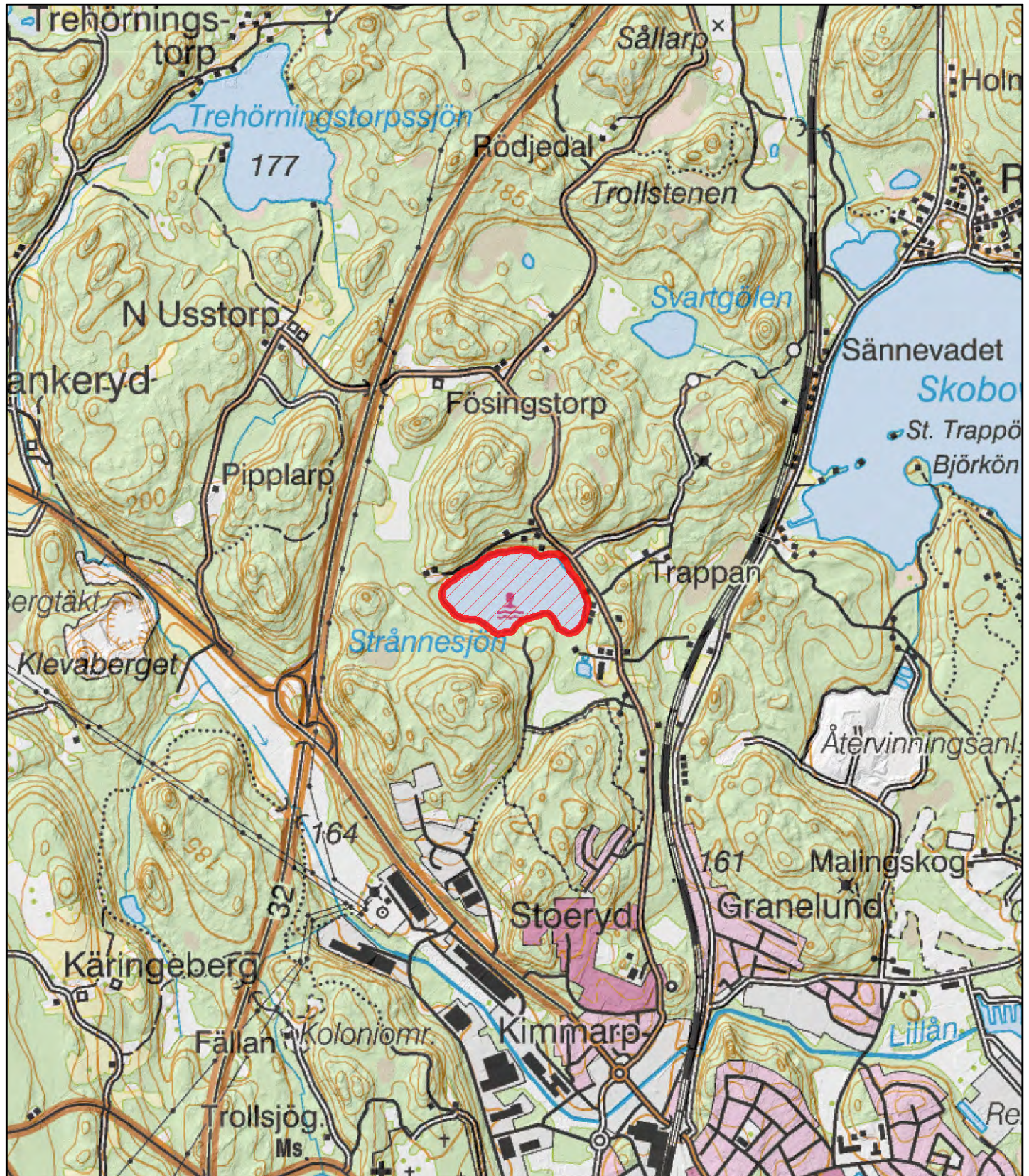
Kartbilaga (översiktskarta).

Natura 2000-område

Strånnesjön

(SE0310342)

Bilaga
översiktskarta

1:20 000

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

Natura 2000-område

Strånnesjön

